

P Á L Y A M Ű

a Balassagyarmati Törvényszék elnökhelyettesi állására

a 204.E/2020. (V.7.) OBHE határozattal kiírt pályázatra

I. Bevezetés

2018. január 15. napjától megbízott, 2018. május 1. napjától 2020. március 31. napjáig kinevezett vezetője voltam a Salgótarjáni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak. A 2013.01.01. napjával létrehozott közigazgatási és munkaügyi bíróságok törvényi jogutódlással megszűntek, 2020.04.01. napjától a közigazgatási kollégiummal nem rendelkező törvényszékek, mint a Balassagyarmati Törvényszék is, a munkajogi tárgyú peres és nem peres eljárások tekintetében általános jogutódok lettek. Ezen törvényszékek elsőfokú hatásköre kibővült a megyei illetékességű munkaügyi peres és nem peres eljárásokkal, a munkavállalói kör az itt maradó bírói és igazságügyi alkalmazotti személyi állománnyal. A fenti 15 hónap meglehetősen rövid időtartam, azonban a megoldandó feladatokat tekintve annál intenzívebb időszak volt. 2018. januárjában a munkaügyi perekben tapasztalt korábbi elnök, majd 2018. májusában a közigazgatási ügyekben járatos bíró kollégám távozott másik bíróságra, aki a folyamatban maradt pereit kirendeléssel fejezte be. 2018. januárjában az akkor kb. hat hónapja határozott időre kinevezett bíró kollégámmal együtt folytattuk az ítélkezési tevékenységet munkaügyi ügyszakban és a bíróságon maradt ún. szociális tárgyú közigazgatási ügyekben. 2018. őszén csatlakozott hozzánk a közigazgatásból érkező új bírótársunk. Szakmai előmenetelüket instruktor bíróként is igyekeztem segíteni. 2019. év végén került véglegesítésre az a jogpolitikai koncepció, hogy a közigazgatási bíráskodás 2020. április 1. napjával leválasztásra kerül a közigazgatási és munkaügyi bíróságokról. A megszűnéssel járó komplex adminisztrációs és humánerőforrás gazdálkodási feladatok mellett az általános igazgatási és szakmai feladatokat is teljesíteni kellett, melyekhez mind a Balassagyarmati Törvényszék igazgatási és szakmai vezetőitől, mind az egyes kérdésekkel érintett járásbíróságokat vezető kollégáktól minden segítséget megkaptunk. 2020. április 1. napjával, a nyugdíjba vonult 1 fő fizikai dolgozó kivételével, valamennyi bíró és igazságügyi alkalmazott kollégám a bírósági rendszeren belül tudott elhelyezkedni.

A bírósági szervezet működését és a működés adminisztrálását érintően 2012. évtől, illetve azt követően bekövetkezett jelentős változások: az Alaptörvény; az új, illetve módosított jogállási törvények (Bjt., Bszi., Iasz.); az Országos Bírósági Hivatal elnöke által meghatározott stratégiai célok; a bírósági eljárások elektronizálása, az c-bíróság létrehozása; az új eljárási kódexek (Akr., Kp., Pp.) megfelelő alkalmazásához szükséges feltételek biztosítása, csak olyan vezetői szemlélettel volt sikerrel kezelhető, amely igazodik a XXI. századi elvárásokhoz. Világos stratégiai célkitűzések mentén működő transzparens döntéshozatali eljárások, ellenőrzött egyszemélyi vezetés és azt támogató proaktív és inspiráló szakmai és igazgatási csapatmunka.

A Balassagyarmati Törvényszék elnöki – elnökhelyettesi igazgatási vezetői pozícióiban közel két éve „átmeneti helyzet” van abban az értelemben, hogy nincs 6 évre kinevezett elnök mellett 6 évre kinevezett elnökhelyettes. Ez egyrészt jelentősen megnövelte az elnöki feladatokat éppen ellátó vezető igazgatási terheit, másrészt megnehezítette a stratégiai célokra való összpontosítást, azok tervezését, a részeredmények elemzését, az ahhoz igazított intézkedések megfogalmazását, ütemezését.

A fentiek ismeretében szervezet fejlesztési és szervezet-menedzsment szempontból is öröndetes előrelépés, hogy 2020. április 1. napjától 6 évre kinevezett elnöke van a törvényszéknek és kiírásra került az elnökhelyettesi pályázat. A bírósági szervezet egészét érintő, az OBH elnöke által meghatározott központi stratégiai célokhoz igazodó, és a helyi sajátosságokat is figyelembe vevő elnöki pályázatban részletezett folyamatosan megvalósítandó, valamint rövid (1-3 év) és hosszú távú (3-6 év) valamennyi szakmai és igazgatási tervet személyes meggyőződésem alapján támogatni tudom. Az aktuális megvalósításban nyilván figyelemmel kell lenni az időközben bekövetkezett központi szervezet fejlesztési és szervezet menedzselési súlypontváltásokra. Pályaművem összegzésében a törvényszék elnöke által megfogalmazott terveket tételesen megismételni nem kívánom, hanem a stratégiai célokhoz igazodó egyes fejezeteken belül nevesítek folyamatosan, rövid és hosszú távon megvalósítandó célokat és feladatokat, illetve azokhoz írok olyan javaslatokat, melyekkel a személyes ítélkezési, illetve igazgatási tapasztalataim alapján segíteni kívánom azok megvalósítását.

Amennyiben a pályázatom kedvező fogadtatásra talál a bíró kollégák és az OBH Elnöke részéről, kinevezésem esetére a szakmai és igazgatási koncepciómat, a stratégiai célokkal és a Balassagyarmati Törvényszék elnöke által megfogalmazott tervekkel összhangban, az alábbiak szerint tudom megfogalmazni.

Szakmai oldalról azt gondolom, hogy a bíráskodás lényegét jól összefoglalja a bírói eskü mai és 150 évvel ezelőtti szövege, melyekből egy-egy mondatot emelnék ki. (1869) „...a törvényes szokásokat és rendeleteket megtartom; ezek szerint erőmhöz és tehetségemhez képest, a hivatalomhoz tartozó minden ügyben (...) részrehajlatlanul, lelkiismeretem, és meggyőződésem szerint igazságot szolgáltatok; tisztemben híven, pontosan és serényen eljárrok (...).” (2020) „...a rám bízott ügyeket tisztességes eljárásban, részrehajlás nélkül, lelkiismeretesen, kizárólag a törvényeknek megfelelően bírálom el (...).”

Elnökhelyettesként abban kívánom segíteni bíró társaimat, hogy élethivatásukat, a professzionális bíráskodást, a bírói esküben foglaltak szerint továbbra is magas szakmai színvonalon és időszerűen tudják végezni.

II. Jogsabályi háttér

A törvényszék elnökhelyettese a Bszi. 118.§ (1) bekezdés b/ pontja szerinti bírósági vezető, aki a bíróság elnökét akadályoztatása esetén teljes jogkörrel helyettesíti és ellátja a bíróság szervezeti és működési szabályzata szerint hatáskörébe utalt igazgatási feladatokat /Bszi. 123.§ (1) bekezdés/. Az elnökhelyettes feladatát és hatásköreit fentiekén túl a bíróságok igazgatásáról szóló 6/2015. (XI.30). OBH utasítás (Szabályzat) 24.§ (5) bekezdése és 25.§ (4) bekezdése mellett a Balassagyarmati Törvényszék szervezeti és működési szabályzata (SZMSZ) határozza meg.

A Szabályzat szerint az elnökhelyettes a bíróság elnöke által állandó jelleggel átruházott, SZMSZ szerinti igazgatási feladatokat, valamint az OBH elnöke által rábízott és elrendelt egyéb igazgatási feladatokat látja el.

A Balassagyarmati Törvényszék szervezeti és működési szabályzata szerint az elnökhelyettes a törvényszék elnökét távollétében teljes jogkörrel helyettesíti és ellátja - állandó jelleggel átruházott feladatként- az alábbiakat:

- személyi jellegű döntések előkészítése,
- bírák képzésének, fogalmazók, titkárok oktatásának, foglalkoztatásának megszervezésével összefüggő feladatok, a nem jogi dolgozók képzése, képzési-oktatási terv készítése,
- folyamatos közreműködés a vagyonnyilatkozati eljárás törvényességének biztosításában,
- igazgatási panaszok intézése,
- bírósági irattárak felügyelete,
- kezelőirodák felügyelete,
- igazságügyi szakértőkkel, ülnökökkel kapcsolatos feladatok ellátása,
- jogszabályok, szakkönyvek, folyóiratok beszerzésének koordinálása,
- munka-és tűzvédelmi feladatokat ellátó megbízott irányítása, ellenőrzése,
- bűnjelkezelés felügyelete,
- szabadságolási tervek elkészítése; ügyelet, készenlét megszervezése, összehangolása,
- biztonsági szolgálat operatív irányítása,
- a minősített adatok védelmével kapcsolatos biztonsági vezetői feladatok ellátása,
- a törvényszék elnökének rendelkezése alapján ellátja a hatáskörébe utalt egyéb feladatokat.

A pályázati kiírás szerint a pályaműnek tartalmaznia kell a Balassagyarmati Törvényszék működésével kapcsolatos hosszú távú terveket és azok megvalósításának ütemezését. A pályamű további részében az Országos Bírósági Hivatal elnöke által meghatározott stratégiai célok mentén ismertetem röviden a törvényszék jelenlegi helyzetét, majd azzal párhuzamosan, illetve azt követően nevesíték folyamatos, rövid és hosszú távú célokat és feladatokat, illetve azokhoz írok észrevételeket, javaslatokat.

Stratégiai célok

- a bíróságok az alkotmányos kötelezettségüket teljesítsék – a független bírók magas színvonalon és időszerűen ítéلkezzenek,
- az emberi erőforrások optimális elosztása, hasznosítása;
- a tárgyi feltételek biztosítása, azok optimális elosztása és hasznosítása;
- a bírósági szervezet integritása, az ítéلkezési és igazgatási munka átláthatósága, utóbbi kiszámíthatósága és ellenőrzöttsége;
- a bírósághoz való hozzáférés egyszerűsítése;
- a képzési rendszer fejlesztése, együttműködés a többi hivatásrenddel.

III. Az ítéلkezés (mennyiségi, időszerűségi és minőségi) mutatói a Balassagyarmati Törvényszéken és helyi bíróságain

1. Ügyforgalom

A 2015-2019. évekre a Balassagyarmati Törvényszék elnöke által az OBH elnökének ajánlása alapján készült 2019. évi elnöki beszámoló, a 2020. I. félévre a BIIR szerinti statisztikai adatok alapján ismertetem a Balassagyarmati Törvényszék és helyi bíróságai összesített peres és peren kívüli ügyforgalmi adatait.

A **peres** ügyforgalmi adatok az eltelt 5,5 évben az alábbiak szerint alakultak

Év	Érkezett				Befejezett				Folyamatban maradt			
	Járás-bíró-ságok + KMB	Törvényszék		Össze-sen	Járás-bíró-ságok + KMB	Törvényszék		Össze-sen	Járás-bíró-ságok + KMB	Törvényszék		Össze-sen
		I. fok	II. fok			I. fok	II. fok			I. fok	II. fok	
2020. I. félév	1582	136	126	1844	1628	105	121	1854	1130	102	70	1302
2019.	3540	189	294	4023	3637	191	348	4176	1176	71	65	1312
2018	3617	168	409	4194	4051	240	456	4747	1270	73	119	1462
2017	4760	362	538	5660	4830	381	567	5778	1704	145	165	2014
2016	4994	459	568	6021	5156	462	514	6132	1773	164	194	2131
2015	5278	289	519	6086	5353	211	616	6180	1936	167	140	2243

A peren kívüli ügyforgalmi adatok az eltelt 5,5 évben az alábbiak szerint alakultak

Év	Érkezett				Befejezett				Folyamatban maradt			
	Járásbíróságok + KMB	Törvényszék		Összesen	Járásbíróságok + KMB	Törvényszék		Összesen	Járásbíróságok + KMB	Törvény-szék		Összesen
		I. fok	II. fok			I. fok	II. fok			I. fok	II. fok	
2020. I. félév	4497	2547	404	7448	4243	2453	416	7112	875	1031	43	1949
2019.	8669	4607	841	14117	8650	4587	859	14096	626	975	55	1656
2018	10060	5846	1100	17006	10268	5820	1117	17205	610	957	73	1640
2017	10168	5054	902	16124	10199	4644	861	15704	818	931	90	1839
2016	9474	4995	786	15255	9601	5064	796	15461	849	520	49	1418
2015	11638	5424	868	17930	11527	5621	894	18042	976	589	59	1624

2020. I. félév ügyforgalmi adatok						
	Érkezett		Befejezett		Folyamatban maradt	
	Büntető	P+G+K+M	Büntető	P+G+K+M	Büntető	P+G+K+M
Törvényszék						
I. fok peres	13	123	10	95	21	81
I. fok nemperes	49	26	48	22	1	7
II. fok peres	80	44	73	46	49	21
II. fok nemperes	291	91	308	89	16	24
Szabálysértés peres II. fok	2	-	2	-	0	-
Egyéb ügyek (II.fokra érkezett I.fokú ügyek minden ügyszakban)	22		19		3	
Bv ügyek	1216	-	1110	-	710	-
Cégügyek	-	1185	-	1188	-	159
Csöd- és felszámolás	-	64	-	80	-	152
Törvényszéki Végrehajtás	-	9	-	7	-	2
Járásbíróságok összesen						
I. fok peres	299	851	283	884	304	738
I. fok nemperes	1159	200	1086	196	212	24
Szabálysértés peres I. fok	384	-	355	-	88	-
Szabálysértés nemperes I. fok	2292	-	2053	-	478	-
Végrehajtás	-	828	-	895	-	154
Mediáció	-	9	-	4	-	7
KMB (2020. január-március) összesen						
I. fok peres	-	48	-	106	-	-

Az elmúlt 5,5 évet tekintve általánosságban megállapítható, hogy évről évre folyamatosan csökken a peres ügyek érkezése. 2018-ban a 2017. évhez képest a járásbíróságokon civilisztikai ügyszakban mintegy 23%-kal, büntető ügyszakban 29%-kal, törvényszéki szinten civilisztikai ügyszakban mintegy 56%-kal, (amellett, hogy büntető ügyszakban a peres érkezés eggyel nőtt), törvényszéki másodfokú civilisztikai ügyszakban mintegy 11%-kal, büntető ügyszakban mintegy 19%-kal kevesebb peres ügy érkezett.

A nemperes ügyek száma járásbírósági szinten csökkent a büntető (11%-kal), a szabálysértési (15%-kal) ügyszakban. Polgári ügyszakban az érkezés hasonló a 2017-eshez, jelentősen nőtt viszont a végrehajtási ügyek száma, mintegy 25%-kal. Törvényszéki elsőfokú civilisztikai ügyszakban mintegy 10%-kal csökkent a nemperes ügyek száma (31 üggyel), büntető ügyszakban 10 darabbal emelkedett. Másodfokú civilisztikai ügyszakban mintegy 10%-kal csökkent az ügyérkezés. A büntető fellebbezett másodfokú ügyek száma viszont jelentősen nőtt, mintegy 47%-kal (535-ről 792-re). A cégügyek érkezése mintegy 8%-kal, a felszámolási eljárások száma mintegy 5%-kal, a büntetés-végrehajtási ügyek száma mintegy 9%-kal csökkent.

A közigazgatási és munkaügyi bíróságon 2018-ban a 2017. évihez hasonló számú közigazgatási peres ügy érkezett, a munkaügyi perek száma viszont évek óta folyamatosan csökken: 2017-hez képest 2018-ban mintegy 70%-os mértékben.

A 2019. évi peres ügyforgalmi adatok alapján megállapítható, hogy az ügyérkezés a törvényszék I. fokot leszámítva, ahol a 2018. évihez képest kb. 14%-os, (+21 db ügy) növekedés figyelhető meg, továbbra is csökkenést mutat mind járásbírósági szinten, mind törvényszék II. fokon. Ugyanez a folyamat figyelhető meg a 2020. I. félév és a 2019. I. félévi adatok összehasonlítása alapján is: a törvényszék I. fokot kivéve az idei első féléves peres érkezés csökkent az egy évvel ezelőtti féléves adatokhoz képest. Változatlan intenzitású II. féléves érkezés mellett, a törvényszék I. fokot leszámítva, az érkezés 2020. év végére járásbírósági szinten és törvényszék II. fokon a 2019. évhez képest minimum 10%-kal lesz kevesebb, míg törvényszék I. fokon elérheti, sőt meg is haladhatja a 2019. évi érkezést. Folyamatos feladat a II. félévi ügyérkezési folyamat elemzése, amely után lehet állást foglalni abban a kérdésben, hogy az érkezések száma igényel vagy sem szakmai, illetve igazgatási intézkedést.

A 2020.04.01-i törvényi jogutódlással a Salgótarjáni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságról a hatásköri változás folytán átvett 21 db folyamatban maradt munkaügyi peres ügy 2020. I. félévében a törvényszék civilisztika ügyszakban I. fokon új érkezésként jelentkezett, melyek ügyintézését, befejezését a szervezeti átállás és a Covid-19 új típusú koronavírus okozta rendkívüli törvénykezési szünet is megnehezítette. Ez jelentkezik az érkezés-befejezés arányában és a folyamatban maradt peres ügyek számában is. Ugyanakkor a Salgótarjáni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon 2020.03.31. napján folyamatban maradt valamennyi peres és nem peres ügyet „technikai befejezésként” ki kellett vezetni, ami az érkezés-befejezés arányát járásbírósági szinten a befejezés irányába tolta el.

A nem peres ügyek érkezése az elmúlt 5 év átlagában járásbírószági szinten a 2017. évet követő két évben, törvényszéki szinten a 2018. évet követő egy évben mutat változó intenzitású csökkenést. A 2020. I. félév és a 2019. I. félévi ügyérkezési adatok alapján rögzíthető, hogy az egy évvel ezelőtti állapothoz képest járásbírószági szinten figyelhető meg jelentős növekedés (+195 db), míg törvényszék I. fokon (+41 db) is megállapítható növekedés. A törvényszék II. fok 40 db ügyel csökkent. Változatlan intenzitású II. féléves érkezés mellett, a törvényszék II. fokot leszámítva, az ügyérkezés 2020. év végére járásbírószági szinten és törvényszék I. fokon jelentősen meghaladhatja a 2019. éves ügyérkezést, így mindenképp indokolt lehet a törvénykezési szünetet követően a 3. negyedéves vezetői értekezleten ezzel kapcsolatban tájékozódni az akkori adatokról, és meghozni a szükséges szakmai, illetve igazgatási intézkedéseket.

A befejezésekkel kapcsolatban kimutatható az elmúlt 5 év átlagában, hogy azok általában meghaladták az érkezéseket. A 2020. I. félévi adatok szerint a befejezések a törvényszék II. fokot leszámítva mind járásbírószági (-254 db), mind törvényszék I. fokon (-89 db) elmaradnak az érkezéstől, ami csökkenő intenzitású II. féléves ügyérkezés esetén is növekvő ügylátralekót eredményezhet, így álláspontom szerint ez folyamatos feladatként ügyszakra lebontott elemzést és szükség szerint intézkedést igényel.

A peres ügyek befejezésének száma összességében minden évben meghaladta az érkezések számát, így az év végén folyamatban maradt ügyek száma folyamatosan csökkenő tendenciát mutat. A 2020. I. félévi adatokat nyilvánvalóan érintette a már fentebb említett, munkaügyi perekkel kapcsolatos jogutódlás és a Covid-19 új típusú koronavírus okozta rendkívüli törvénykezési szünet. A peres ügyérkezés 2018. évben bekövetkezett jelentős csökkenésének okait értékelve elmondható, hogy civilisztikai ügyszakban a csökkenés oka az új Pp. rendelkezéseinek hatálybalépése, míg büntető ügyszakban annak okai egyrészt az ismertté vált bűncselekmények számának további csökkenése, másrészt a Be. módosítással bevezetett kötelező elektronikus kapcsolattartás.

A törvényszéki büntető ügyszakkal kapcsolatban meg kell említeni a 2017. január 1-től a büntetés-végrehajtási ügyek számát a törvényszéken is növelő kártalanítási ügyeket, melyek mind az I. fokú nemperes ügyek, mind - különösen 2018-ban - a fellebbviteli nemperes ügyek számát növelték. Ezen ügyeket érintően 2017. és 2018. évben számos vezetői intézkedésre volt szükség az időszerű befejezés elérése érdekében. Ennek eredményeként míg 2017-ben az érkezett ügyek 45%-át, addig 2018. évben már az érkezést meghaladóan (annak 117%-át) sikerült elsőfokon befejezni. A fenti két évben érkezett kártalanítási ügyek 81,17%-a nyert elintézését 2018. végére. 2018. évben zömében a fellebbezett kártalanítási ügyek növelték a fellebbezett nemperes ügyérkezést.

2019. október 1-től az ügylátralek ledolgozása érdekében a Salgótarjáni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságról 2 fő bíró, a Salgótarjáni Járásbírószágról 3 fő büntető ügyszakos bíró került kirendelésre. Az ügytípust tekintve folyamatos szakmai és igazgatási feladat az igazságügyi kormányzat intézkedéseinek és a jogalkotás figyelemmel kísérése, azok gyors és szakszerű adaptációja, valamint az időszerű és megalapozott ügyintézés biztosítása.

2. Időszerűség

A bíróságok ítélezési tevékenységének egyik alapvető mutatója az ügyek pertartama, ezen belül az elhúzódó ügyek (2 éven túli) száma, aránya, illetve az 1 éven belül befejezett ügyek száma, aránya. Az alábbiakban ismertetem az elmúlt öt és fél évre vonatkozóan az elhúzódó, valamint az 1 éven belül befejezett peres ügyek adatait.

Járásbíróságok büntető ügyszak (2 éven túli ügyek aránya)					
2015	2016	2017	2018	2019.	2020. I. félév
15	15	5	5	6	8
2,40%	3,40%	1,20%	1,50%	2,1%	2,6%

Járásbíróságok civilisztika ügyszak (2 éven túli ügyek aránya)					
2015	2016	2017	2018	2019.	2020. I. félév
27	26	26	36	28	30
3,00%	2,70%	2,60%	4,50%	3,63%	4,06%

Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság munkaügyi ügyszak (2 éven túli ügyek aránya)					
2015	2016	2017	2018	2019.	2020. I. félév
7	4	3	3	0	0
3,80%	2,20%	2,70%	7,90%	0,00%	0,00%

Törvényszék büntető I. fokú ügyszak (2 éven túli ügyek aránya)					
2015	2016	2017	2018	2019.	2020. I. félév
4	3	4	3	1	2
17,40%	23,10%	40,00%	23,10%	5,6%	9,5%

Törvényszék civilisztika I. fokú ügyszak (2 éven túli ügyek aránya)					
2015	2016	2017	2018	2019.	2020. I. félév
11	9	12	10	9	6
7,60%	6,00%	8,90%	16,70%	16,98%	10,34%

Az egy éven belül befejezett peres ügyek száma, aránya a befejezett ügyek számához viszonyítva.

Járásbíróságok büntető ügyszak (1 éven belül befejezett ügyek aránya)					
2015	2016	2017	2018	2019.	2020. I. félév
858	878	774	666	533	256
78,90%	79,30%	82,70%	88,00%	80,6%	90,5%

Járásbíróságok civilisztika ügyszak (1 éven belül befejezett ügyek aránya)					
2015	2016	2017	2018	2019.	2020. I. félév
3051	3041	2885	2310	1904	816
92,70%	93,40%	92,70%	90,90%	92,02%	92,3%

Törvényszék büntető I. fokú ügyszak (1 éven belül befejezett ügyek aránya)					
2015	2016	2017	2018	2019.	2020. I. félév
8	13	16	10	11	8
42,10%	48,10%	76,20%	62,50%	68,8%	80,0%

Törvényszék civilisztika I. fokú ügyszak (1 éven belül befejezett ügyek aránya)					
2015	2016	2017	2018	2019.	2020. I. félév
157	402	262	168	111	39
81,80%	92,40%	72,80%	75,00%	63,42%	70,9%

Az elmúlt öt és fél év átlagában járásbírószági szinten a büntető peres ügyek 83%-át, a civilisztikai peres ügyek 92%-át egy éven belül befejezik a bírák. A nemperes ügyszakban ritka a 3 hónapon túli befejezés. Törvényszéki szinten I. fokú büntető ügyszakban a 2017. évet követően folyamatosan növekszik az 1 éven belül befejezett ügyek aránya, civilisztikai ügyszakban a peres ügyek 80%-át fejezik be a bírák 1 éven belül.

Az elhúzódó ügyek száma és aránya járásbírószági büntető ügyszakban kifejezetten jónak mondható. 2017. évtől látványos javulás állt be, jelentősen sikerült csökkenteni (15-ről 5-8 db-ra) a 2 éven túli ügyek számát, melyek aránya a folyamatban lévő ügyekhez viszonyítva az elmúlt öt és fél év átlagában 2%. Járásbírószági civilisztikai ügyszakban 2018. évben az előző három évhez

képest emelkedett a két éven túli ügyek száma, és romlott a folyamatban lévő ügyszámhoz viszonyított arány is, ami még így is 5% alatti. A Balassagyarmati Járásbíróságon a 2017. évhez képest kismértékben (13-ról 15-re), míg a Salgótarjáni Járásbíróságon 13-ról 21-re emelkedett ezen ügyek száma, mely a folyamatban maradt ügyek 3,96, illetve 5,95%-a. A Salgótarjáni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon munkaügyi ügyszakban 2015. és 2019. között a két éven túli ügyek száma folyamatosan csökkent 7-ről 0-ra. 2019-ben már nem volt két éven túli ügy. A 2018-ban történt radikális ügyérkezés és ügyszám csökkenés miatt az összes folyamatban lévő ügghöz viszonyított arányszám (7,89%) ugyanakkor 2018-ban átmenetileg romlott az előző évekhez képest (3,8%, 2,2%, 2,7%), majd 0%-on stabilizálódott. A Pásztói Járásbíróságon civilisztikai ügyszakban továbbra sincs két éven túli ügy.

A törvényszéki I. fokú büntető ügyszakban 2018. évben eggyel, 2019. évben kettővel csökkent a két éven túli ügyek száma (4-ről 3-ra, illetve 3-ról 1-re). Az arányszám így 23%, illetve 5,6%, ami jelentős javulás a 2015-2017. évekhez képest. A törvényszéki II. fokú büntető ügyszakban két éven túli ügy évek óta nincs. A törvényszéki I. fokú civilisztikai ügyszakban a 2017. évhez képest folyamatosan csökken (12-ről 10-re, 9-re, majd 2020. I. félévben 6-ra) a két éven túli ügyek száma, azonban a folyamatban maradt ügyek számának csökkenése miatt az arányszám romlott (8,9%-ról 16,7%-, 16,98%-, majd 10,34%-ra). Elhúzódó peres ügy a civilisztikai II. fokú ügyszakban nincs.

A Balassagyarmati Törvényszék vezetése évek óta folyamatosan kiemelt figyelmet fordít az időszerűségi követelmények betartására. A kollégiumvezetők és a helyi elnökök mindkét ügyszakot érintően a bírói függetlenség tiszteletben tartásával nyomon követik az elhúzódó ügyekben megtett bírói intézkedéseket. Az 5 éven túli ügyekben havonta, a 2 éven túli ügyekben negyedévente perkivonatot készítenek a bírák is. Az 1 éven túl folyamatban lévő ügyekben is folyamatos a figyelemfelhívás. A folyamatos ellenőrzés egyik ügyszakban sem tárt fel intézkedési késedelmet, bírói mulasztást, így igazgatási intézkedésre egyetlen ügyben sem volt szükség. Tárgyaló bíróként személyes szakmai, elnökként igazgatási tapasztalatom, hogy egy adott elhúzódó ügy szakszerű és időszerű befejezéséhez nagy segítséget adhatnak, természetesen a bírói függetlenség maximális tiszteletben tartása mellett, a szakmai konzultációk, az idősebb bírák általi mentorálás, az igazgatási eszközökkel való támogatás (súlyszámok, ügykiosztás).

Folyamatos szakmai és igazgatási cél és feladat az elhúzódó ügyek monitorozása, a havi, illetve negyedéves perkivonatok készítése. Rövid távú (1-3 év) célként - az érintett bíró, a szakmai vezetők bevonásával, a bírói függetlenség tiszteletben tartásával – megvalósíthatónak gondolom egyfajta team-munkában, a perkivonatok elemzését követően, az elhúzódó egyes pertípusokra olyan, a versenyszférában is használt probléma megoldó protokoll kidolgozását (pl. next step / small step system), ami lényegében ügykezelés-technikailag segíthetné az eljárás dinamikusabb, hatékonyabb „kézben tartását.”

Továbbá az 1 éven túli ügyekkel kapcsolatban olyan perstratégiai megoldások kidolgozását, akár bírósági titkárok bevonásával is, ami segít megakadályozni a 2 éven túli átfordulást. Közép, illetve hosszú távú (3-6 év) cél és egyben feladat, olyan szakmai és igazgatási módszerek kidolgozása, illetve, ha más törvényszéken illet már sikeresen kipróbáltak, átvétele, melyek hatékonyan képesek csökkenteni a peres ügyek 2, illetve 5 éven túli időtartamú elhúzódása esélyét. Az ilyen módszereket fel lehetne tölteni intranetes tudástárba, illetve ebben a témában el tudok képzelni az ilyen ügyeket tárgyaló bírók számára célirányos, gyakorlatias jellegű képzéseket is.

3. Megalapozottság

A pertartam mellett a bíróságok ítélkezési tevékenységének másik alapvető mutatója a minőség megítélésére szolgáló megalapozottsági mutatók.

Az elmúlt 3 és fél év átlagát tekintve járásbírói szinten a peres ügyeket befejező határozatok túlnyomó többsége mindkét ügyszakban (büntető ügyszakban a határozatok mintegy $\frac{3}{4}$ -e, civilisztikai ügyszakban 90%-a) elsőfokon jogerőre emelkedik. Ez önmagában is azt mutatja, hogy a peres eljárásokban a felek a bíróság döntéseit nagyobb, illetve túlnyomó részt elfogadják.

Balassagyarmati Törvényszék

2017

Járásbíróság és törvényszék másodfok viszonylata

	Járásbíróságon befejezett peres ügyek száma 2017-ben	Törvényszék másodfokra érkezett peres ügyek száma 2017-ben	Fellebbezési viszonzyszám	Törvényszék másodfokon befejezett peres ügyek száma 2017-ben	Helyben hagyás %		Megváltoztatás %		Hatályon kívül helyezés %		Egyéb %	
					db	%	db	%	db	%	db	%
büntető	936	227	0,243	263	144	54,8%	94	35,7%	13	4,9%	12	4,6%
civil	3113	292	0,094	374	265	70,9%	50	13,4%	50	13,4%	9	2,4%
polgári	2 504	189	0,075	218	139	63,8%	35	16,1%	35	16,1%	9	4,1%
gazdasági	44	10	0,227	5	1	20,0%	2	40,0%	2	40,0%	0	0,0%
közigazgatási	155	12	0,077	29	20	69,0%	3	10,3%	6	20,7%	0	0,0%
munkaügyi	410	81	0,198	122	105	86,1%	10	8,2%	7	5,7%	0	0,0%

Törvényszék és ítélőtábla viszonylata

	Törvényszéken befejezett peres ügyek száma 2017-ben	Ítélőtáblára érkezett peres ügyek száma 2017-ben*	Fellebbezési viszonzyszám	Ítélőtáblán befejezett peres ügyek száma 2017-ben	Helyben hagyás %		Megváltoztatás %		Hatályon kívül helyezés %		Egyéb %	
					db	%	db	%	db	%	db	%
büntető (+kat.)	21	14	0,667	20	5	25,0%	10	50,0%	3	15,0%	2	10,0%
civil	360	121	0,336	74	44	59,5%	17	23,0%	9	12,2%	4	5,4%
polgári	333	114	0,342	72	43	59,7%	17	23,6%	8	11,1%	4	5,6%
gazdasági	27	7	0,259	2	1	50,0%	0	0,0%	1	50,0%	0	0,0%
büntető másodfok*	220	4	0,018	2	2	100,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%

*büntető másodfokú ügyek esetében az ítélőtáblára érkezett harmadfokú büntető peres ügyek számát kell megadni.

Balassagyarmati Törvényszék

2018

Járásbíróság és törvényszék másodfok viszonylata

	Járásbírószágon befejezett peres ügyek száma 2018-ban	Törvényszék másodfokra érkezett peres ügyek száma 2018-ban	Fellebbezési viszonyszám	Törvényszék másodfokon befejezett peres ügyek száma 2018- ban	Helyben hagyás %		Megváltoztatás %		Hatályon kívül helyezés %		Egyéb %	
					db	%	db	%	db	%	db	%
büntető	757	185	0,244	210	82	39,0%	112	53,3%	10	4,8%	6	2,9%
civil	2540	198	0,078	192	97	50,5%	47	24,5%	25	13,0%	23	12,0%
polgári	2 161	169	0,078	157	76	48,4%	40	25,5%	19	12,1%	22	14,0%
gazdasági	38	9	0,237	9	2	22,2%	3	33,3%	4	44,4%	0	0,0%
közigazgatási	171	1	0,006	3	3	100,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
munkaügyi	170	19	0,112	23	16	69,6%	4	17,4%	2	8,7%	1	4,3%

Törvényszék és ítélőtábla viszonylata

	Törvényszéken befejezett peres ügyek száma 2018-ban	Ítéltáblára érkezett peres ügyek száma 2018-ban*	Fellebbezési viszonyszám	Ítéltáblán befejezett peres ügyek száma 2018-ban	Helyben hagyás %		Megváltoztatás %		Hatályon kívül helyezés %		Egyéb %	
					db	%	db	%	db	%	db	%
büntető (+kat.)	16	16	1,000	11	3	27,3%	6	54,5%	1	9,1%	1	9,1%
civil	224	76	0,339	79	45	57,0%	17	21,5%	10	12,7%	7	8,9%
polgári	201	74	0,368	71	39	54,9%	16	22,5%	10	14,1%	6	8,5%
gazdasági	23	2	0,087	8	6	75,0%	1	12,5%	0	0,0%	1	12,5%
büntető másodfok*	210	4	0,019	1	0	0,0%	1	100,0%	0	0,0%	0	0,0%

*büntető másodfokú ügyek esetében az ítélőtáblára érkezett harmadfokú büntető peres ügyek számát kell megadni.

Balassagyarmati Törvényszék

2019

Járásbíróság és törvényszék másodfok viszonylata

	Járásbírószágon befejezett peres ügyek száma 2019-ben	Törvényszék másodfokra érkezett peres ügyek száma 2019-ben	Fellebbezési viszonyszám	Törvényszék másodfokon befejezett peres ügyek száma 2019- ben	Helyben hagyás %		Megváltoztatás %		Hatályon kívül helyezés %		Egyéb %	
					db	%	db	%	db	%	db	%
büntető	661	166	0,251	223	111	49,8%	101	45,3%	8	3,6%	3	1,3%
civil	2274	118	0,052	187	123	65,8%	30	16,0%	31	16,6%	3	1,6%
polgári	2 044	98	0,048	154	100	64,9%	23	14,9%	28	18,2%	3	1,9%
gazdasági	25	5	0,200	6	3	50,0%	2	33,3%	1	16,7%	0	0,0%
közigazgatási	115	0	0,000	3	3	100,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
munkaügyi	90	15	0,167	24	17	70,8%	5	20,8%	2	8,3%	0	0,0%

Törvényszék és ítélőtábla viszonylata

	Törvényszéken befejezett peres ügyek száma 2019-ben	Ítéltáblára érkezett peres ügyek száma 2019-ben*	Fellebbezési viszonyszám	Ítéltáblán befejezett peres ügyek száma 2019-ben	Helyben hagyás %		Megváltoztatás %		Hatályon kívül helyezés %		Egyéb %	
					db	%	db	%	db	%	db	%
büntető (+kat.)	16	13	0,813	12	0	0,0%	12	100,0%	0	0,0%	0	0,0%
civil	175	31	0,177	55	32	58,2%	9	16,4%	7	12,7%	7	12,7%
polgári	162	30	0,185	55	32	58,2%	9	16,4%	7	12,7%	7	12,7%
gazdasági	13	1	0,077	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
büntető másodfok*	192	7	0,036	8	5	62,5%	2	25,0%	1	12,5%	0	0,0%

*büntető másodfokú ügyek esetében az ítélőtáblára érkezett harmadfokú büntető peres ügyek számát kell megadni.

Járásbíróság és törvényszék másodfok viszonylata (2020. I. félév)

	Járásbíróságon befejezett peres ügyek száma 2020. I. félévben	Törvényszék másodfokra érkezett peres ügyek száma 2020. I. félévben	Fellebbezési viszony-szám	Törvényszék másodfokon befejezett peres ügyek száma 2020. I. félévben	Helyben hagyás %		Megváltoztatás %		Hatályon kívül helyezés %		Egyéb %	
					db	%	db	%	db	%	db	%
büntető	283	80	0,283	82	39	47,6%	38	46,3%	4	4,9%	1	1,2%
civil	990	44	0,044	36	14	38,9%	9	25,0%	6	16,7%	7	19,4%
polgári	873	40	0,046	35	14	40,0%	9	25,7%	5	14,3%	7	20%
gazdasági	11	3	0,273	1	0	0,0%	0	0,0%	1	100%	0	0,0%
közigazgatási	65	0	0,000	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
munkaügyi	41	1	0,024	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%

Törvényszék és ítélőtábla viszonylata (2020. I. félév)

	Törvényszéken befejezett peres ügyek száma 2020. I. félévben	Ítélőtáblára érkezett peres ügyek száma 2020. I. félévben	Fellebbezési viszony-szám	Ítélőtáblán befejezett peres ügyek száma 2020. I. félévben	Helyben hagyás %		Megváltoztatás %		Hatályon kívül helyezés %		Egyéb %	
					db	%	db	%	db	%	db	%
büntető (+kat.)	10	6	0,600	3	1	33,3%	2	66,7%	0	0,0%	0	0,0%
civil	55	16	0,291	28	13	46,4%	6	21,4%	4	14,3%	5	17,9%
polgári	48	14	0,292	28	13	46,4%	6	21,4%	4	14,3%	5	17,9%
gazdasági	7	2	0,286	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
büntető másodfok*	73	1	0,014	2	0	0,0%	0	0,0%	2	100,0%	0	0,0%

A járásbírói büntető ügyszakban a megalapozottsági mutatók az utóbbi két évben javuló tendenciát mutatnak. 2013-2016. években a hatályon kívül helyezések aránya 15-17% között mozgott, ehhez képest a 2017-2020.I. félév időszakban ez az arány átlagban 4,5% volt. A másodfokon befejezett peres ügyek 93%-a helybenhagyás és megváltoztatás, aminek a belső aránya közel 50-50%. Az alacsony hatályon kívül helyezés és a nagy arányú, közel 50%-os helybenhagyás mindenképp azt jelzi, hogy a járásbírói bírák magas szakmai színvonalon végzik az ítélezési tevékenységüket. Járásbírói civilisztika ügyszakban a hatályon kívül helyezések aránya a 2017-2020.I. félév időszakban átlagban 15% körül mozgott. 2018. évben csökkent a hatályon kívül helyező végzések száma (50-ről 47-re). A hatályon kívül helyezések száma a legmagasabb egy bíróra jutó ügyszámmal dolgozó Balassagyarmati Járásbíróságon emelkedett, a tartósan távollévő bírákra tekintettel kirendelésre is sor került. A szakmai vezető kiemelt figyelmet fordítva a kedvezőtlen helyzetre, évek óta célvizsgálatokat végez évente az okok feltárására.

A szakmai tanácskozások, személyes konzultációk a bírák bevonásával - a tanácselnöki feljegyzések tapasztalatai mellett - eredményesek, ugyanis 2018. második félévében javulás figyelhető meg, mely a hatályon kívül helyező végzések csökkenő számában is megmutatkozik. Az elmúlt 3 és fél éves időszakban a civilisztika ügyszakban a helybenhagyó másodfokú döntések aránya átlagosan mintegy 57%, a megváltoztató határozatok aránya 20%. A helybenhagyó és a megváltoztató másodfokú döntések az összes befejezés $\frac{3}{4}$ -e, azzal, hogy a belső arányt tekintve a helybenhagyó döntések száma lényegesen magasabb a megváltoztatáshoz képest. Ezek az adatok összességében a civilisztikai bíráskodás jó szakmai színvonalát tükrözik azzal, hogy a hatályon kívül helyezések számának csökkentése érdekében folyamatos feladat az eddigi szakmai és igazgatási intézkedések következetes továbbvitele, illetve már rövid távon olyan új módszerek (az adott bíróságon szervezett szakmai konzultációk, workshopok) alkalmazását is be lehet vezetni, melyek az elérni kívánt célhoz (hatályon kívül helyezések számának csökkentése) közelebb visznek.

A törvényszéki elsőfokú büntető ügyszak megalapozottsági mutatói kissé ingadozó képet mutatnak. 2014. és 2016. évben nem volt hatályon kívül helyezés, 2015-ben 5 (35%), 2017-ben 3 (14%) és 2018-ban 1 (9%) hatályon kívül helyezésre került sor. Pozitív fejlemény, hogy sem 2019. évben, sem 2020.I. félévében nem volt hatályon kívül helyezés.

A civilisztikai ügyszak törvényszéki elsőfokát illetően a 2017-2020. I. félév időszakban a peres ügyek többségét (55%) az Ítéletábla helybenhagyta. A megváltoztatás aránya a fenti időszakban átlagosan 20%, ami a helybenhagyásokkal együtt a peres ügyek $\frac{3}{4}$ -e. A hatályon kívül helyezések aránya 12% körüli. A fenti időszakot megelőző évekhez képest is tovább csökkent a hatályon kívül helyezések száma és sikerült fenntartani a helybenhagyások magas arányát. Egyértelműen megállapítható, hogy büntető ügyszakban a hatályon kívül helyezések aránya alacsony és csökkenő tendenciát mutat, civilisztika ügyszakban az elmúlt 3 és fél évet tekintve relatíve alacsony és stabil, míg a korábbi évekhez képest ugyancsak csökkent. Mindkét ügyszakra megállapítható, hogy a 2017-2020.I. félév időszakban a helybenhagyások és a megváltoztatások együttes aránya magas: büntető ügyszakban 89%, civilisztika ügyszakban 77%.

Továbbra is folyamatos cél, hogy a szakmai vezetőkkal együttműködve, a bírakkal konzultálva a fenti eredményeket megtartsuk és a megalapozottsági mutatókat javítsuk. Ehhez, a korábbi évektől eltérően, szükséges lehet egy új szemléletű, sokkal gyakorlatiasabb képzési rendszer bevezetése is, ami nem annyira elméleti jellegű, jogalkotási-szemléletű, hanem ügy-közeli, pragmatikus, és akár az egyes (elnehezült) ügytípusokra jellemző jogalkalmazási problémákra, eljárási nehézségekre egyéniesített.

4. A munkateher és annak arányossága

A bíróságok igazgatásáról rendelkező 6/2015. (XI.30.) OBH utasítás (Szabályzat) 25.§ (1) bekezdés j/ pontja alapján a törvényszék elnökének feladata a munkateher mérésének és az arányos munkateher elosztásának a biztosítása. A Szabályzat 133.§-a rendelkezik a munkatehermérés és

arányosítás feladatairól, szempontjairól. A Balassagyarmati Törvényszék és járásbíróságai ügyelosztási rendjei alapvetően biztosítják az egyes szervezeti egységeken belül a bírák arányos munkaterhét, figyelemmel a kiosztott ügyek számára és a súlyszám-rendszer alkalmazására.

A Szabályzat 133. § (3) bekezdése alapján a törvényszék elnöke köteles törekedni a kiegyenlített és arányos munkateher megteremtésére az egyes szervezeti egységek között is. Folyamatos cél és feladat a statisztikai adatok gyűjtése, elemzése, valamint a szakmai és igazgatási vezetőkkel való rendszeres konzultáció, amely biztosítja annak folyamatos figyelemmel kísérését, hogy adott időszakban mely szervezeti egységek mely ügyszakai a legleterheltebbek. Mely területeken szükséges az igazgatási intézkedés az adott ügyszak megsegítésére, mely szervezeti egységekből van lehetőség - a bírakkal, titkárokkal való előzetes egyeztetés, megbeszélés alapján - kirendeléssel, illetve adott szervezeti egységen belül a szignálás, esetleg átszignálás eszközével élve a munkateher arányosítására. Az arányos munkaterhelés biztosítása érdekében az alábbi intézkedések történtek.

A Salgótarjáni Járásbíróság bírái és titkárai szükség esetén évek óta kirendeléssel segítik a Balassagyarmati Járásbíróság munkáját (polgári ügyszakban), a Pásztói Járásbíróság munkáját (büntető ügyszakban), illetve a törvényszék büntető első- és másodfokú peres ügyszakának ítélkezését, valamint a büntető nemperes ügyszakot (kártalanítási ügyek). A Balassagyarmati Járásbíróság bírái a törvényszék büntető első- és másodfokú ügyszakának tevékenységét mind a peres, mind a nemperes (Bnyf.) ügyszakban. A Pásztói Járásbíróság polgári bírása a Balassagyarmati Járásbíróság civilisztikai ügyszakát, illetve titkára is a Balassagyarmati Járásbíróság szabálysértési ügyszakának tevékenységét. A szabálysértési ügyek intézése a Balassagyarmati és a Salgótarjáni Járásbíróságra került központosításra évekkel ezelőtt. Az Alkotmánybíróság 2016. november 30. napján kelt határozata alapján a nyomozási bírói tevékenység munkanapokon történő ellátására a Salgótarjáni Járásbíróság kizárólagos illetékességgel került kijelölésre. A fenti intézkedések - többek között - biztosították, hogy a Balassagyarmati Járásbíróság mentesült e feladatok alól, ami egyrészt lehetővé tette, hogy a törvényszéken a törvényes másodfokú tanácsok felállításra kerüljenek, másrészt, hogy az elnehezült törvényszéki I. fokú büntető ügyszaknak - kirendelés útján - a Balassagyarmati Járásbíróság büntető ügyszakos bírái segítséget nyújtsanak.

2019. októberében a kártalanítási ügghátralék ledolgozása céljából – az érintett bírakkal való előzetes egyeztetést követően – megtörténtek a kirendelések: a Salgótarjáni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságról 2 fő bíró 40-40 ügygel, a Salgótarjáni Járásbíróságról 3 fő büntető ügyszakos bíró 30-30 ügygel. Elkészült a kártalanítási ügyek alapvető eljárási szabályait tartalmazó segédanyag, mely számomra is, mint kirendeléssel érintett bíró számára is szükséges és hasznos volt. A kirendelések óta eltelt közel egy év, mely időszak alatt a kártalanítási eljárást érintően módosításra került a bv-törvény, az igazságügyi kormányzat számos intézkedést hozott, illetve a kártalanítási eljárásokkal érintett sértettek által, bűncselekménnyel okozott kár megtérítése iránt indítható ún. gyorsított perek jogintézménye is bevezetésre került. A fenti jogszabályi, jogpolitikai változásokra figyelemmel hasznos lehetne még akár ebben az évben a segédanyag frissítése, továbbá egyfajta statisztikai számvetés készítése a kirendelések eredményéről.

5. Az ítélkezési munka hatékonyságát, ezáltal az időszerűséget és magas színvonalú ítélkező tevékenységet biztosító vezetői intézkedések, eszközök, módszerek

A bírák szakmai támogatása, képzése, a szakmailag korrekt és méltányos igazgatási ellenőrzés, valamint a megfelelő motiválás együttesen biztosítja azt, hogy az ítélkező tevékenységükben független bírák és titkárok időszerűen és a tőlük telhető legmagasabb szakmai színvonalon végezzék munkájukat.

a.) Igazgatási ellenőrzés

A szakmai és igazgatási vezetők a Szabályzatban előírt ellenőrzéseket és vizsgálatokat folyamatosan elvégzik, jelentéstételi kötelezettségeiknek rendszeresen (legkésőbb a negyedéves vezetői értekezleteken) eleget tesznek. Az elhúzóó ügyekben a negyedéves, illetve havi perkivonat készítési kötelezettségüknek a bírák folyamatosan eleget tesznek, mellyel kapcsolatban segítség lehet – természetesen a bírák igénye szerint - a szakmai vezetők, vagy akár tapasztaltabb bírák bevonásával, egyfajta team brain-storming módszerrel, a leghatékonyabb perstratégia kialakításához szakmai inspiráció adása. Az elhúzóó és bonyolultabb ügyekben kialakulhat ún. csőrlátás, így sokszor segítség lehet a befejezéshez szükséges hatékony eljárási cselekmény kiválasztásához egy kívülről jövő szakmai ötlet, egy inspiráló gondolat.

b.) Szakmai támogatás (bírák, titkárok vonatkozásában)

A Balassagyarmati Törvényszéken is 2016. óta a határozott időre kinevezett kezdő bírák mellé instruktork bírók kerülnek kijelölésre 1 évre, akik az ítélkezési tevékenységüket folyamatosan figyelemmel kísérik, átadják tapasztalataikat, kérdéseiket megválaszolják. 2018. márciustól, majd 2018. őszétől a Salgótarjáni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2 fő határozott időre kinevezett bírójával mellett láttam el, illetve ez év augusztus 31-ig már csak 1 fő mellett látok el, instruktork bírói tevékenységet. Személyes tapasztalatból is azt tudom mondani, hogy erre az intézményre a jövőben is nagy szükség lesz, hiszen a legtöbb kérdés már a saját ügyek tárgyalása során merül fel, amit nem biztos, hogy egy képzésen meg lehet kérdezni.

A Balassagyarmati Törvényszék civilisztikai és büntető kollégiumának munkatervében foglalt kollégiumi ülésekre, bírói értekezletekre, tanácskozásokra az érintett ügyszak valamennyi bírójával, titkárával és az adott ügyszakban joggyakorlatát töltő fogalmazója meghívást kap, azon részt vehet, az ott megszerzett tudást hasznosíthatja. Fontos szakmai támogatást nyújtanak továbbá a törvényszékünkön is működő Pp. és Be. munkacsoportok, melyek mellett további szakmai segítség a kártalanítási ügyekben kiadott segédanyag, amit az arányos munkateher biztosítása résznél kifejtettek szerint érdemes lenne frissíteni, aktualizálni.

c.) Motiváció

Folyamatos és rendkívül komplex szakmai és igazgatási vezetői feladat a bíró kollégák, valamint az igazságügyi alkalmazott kollégák motiválása, annak fenntartása, erősítése. Ez véleményem szerint a legegyszerűbben a „Face2Face”, „szemtől szembe” történő őszinte és korrekt kommunikációval kezdhető el, ami képes megteremteni a nyugodt és kiegyensúlyozott munkavégzéshez szükséges munkahelyi légkört.

Az utóbbi években központi motiváló tényezők voltak a Megtartó Program elemei, melyek a többletteljesítményt is elismerik és általában teljesítményhez kötöttek. Motiváló lehet adott esetben az oktató, instruktori tevékenységre való felkérés; a törvényszékünkön is megalapított „Balassagyarmati Törvényszék bírójá”, illetve „Balassagyarmati Törvényszék igazságügyi alkalmazottja” cím adományozása; az otthondolgozási kedvezmény biztosítása bírák, titkárok részére; valamint 2017-től az igazságügyi alkalmazottakat érintő új teljesítményértékelési és bérezési rendszer. Ugyancsak a törvényszéken dolgozó valamennyi bíró, igazságügyi alkalmazott, fizikai dolgozó motivációját szolgálja a munkavállaló közeli, személyesen is könnyen elérhető igazgatási vezetők. Ennek keretén belül megújíthatónak gondolom a törvényszéken egy időben már hagyományként megvalósult korábbi jó gyakorlatot: a törvényszéki elnök/előkhelyettes rendszeres, havi/2 havi, személyes látogatását a járásbíróságokon, amikor lehetőség van személyes és a kollegialitást, a belső integritást is erősítő ún. non-formal beszélgetésekre is.

IV. Az emberi erőforrások optimális elosztása, hasznosítása

A Balassagyarmati Törvényszék 2020.08.15. napjától engedélyezett létszáma 220 fő, amelyből 47 fő bíró, 15 fő bírósági titkár és 5 fő fogalmazó. A bírói álláshelyekből 2 nincs betöltve (a Salgótarjáni Járásbírószágon és a Balassagyarmati Törvényszéken 1-1 előkhelyettesi álláshely). Ténylegesen 14 fő bírósági titkárunk és 3 fő fogalmazónk van. Valamennyi titkár mind a járásbírószágokon, mind a törvényszéken a beosztása szerinti, jogszabály által hatáskörébe utalt ügyekben saját nevében jár el (szabálysértési, végrehajtási, büntetés-végrehajtási, civilszervezetekkel kapcsolatos ügyek). A fogalmazók a joggyakorlati beosztásuk szerint töltik joggyakorlati idejüket, minden ügyszakban több bíró mellett, annak érdekében, hogy több bíró mellett több személyes tapasztalatra, eltérő látásmódra tegyenek szert. A fogalmazók képzése kapcsán több alkalommal vállaltam instruktori kijelölést, ami számomra mindig nagy megtiszteltetés és egy inspiráló élmény is, mivel ilyenkor jó volt megemlékezni arról, hogy mi is voltunk fogalmazók ...

Folyamatos cél és feladat az üres fogalmazói és bírósági titkári helyek betöltése, melyek elősegítik a még hatékonyabb munkaszervezést az ügyfélszolgálati napokon, a leterhelt ügyszakokban, illetve az utánpótlásképzés mellett egyfajta humán erőforrás tartalékot is képeznének, ami a Balassagyarmati Törvényszék relatíve kis létszáma miatt is indokolt.

A törvényszéken 9 fő bírósági ügyintéző tevékenykedik elsősorban civilisztikai ügyszakban a cég-bíróságon, illetve a felszámolási ügyszakban (hagyományos bírósági ügyintézői feladatokat végezve). Továbbá bírósági ügyintézők büntető ügyszakban (Bf. Iroda, Bv. csoport) is dolgoznak. Az igazságügyi alkalmazottak létszáma a bírói létszámhoz arányos, megfelelő, az igazságügyi alkalmazottak tekintetében is folyamatos feladatként figyelemmel kell lenni az arányos munkateher biztosítására. Rövid távú célként és feladatként, a korábbi években lefolytatott éves iratkezelési ellenőrzések tapasztalatai alapján is, szükségesnek mutatkozik a törvényszék vonatkozásában a nem jogi végzettségű igazságügyi alkalmazottak (polgári és büntető bírók mellett dolgozó jegyzők, kezelőirodai dolgozók, Bv. csoport tisztviselői) munkaterhének pontos felmérése, a célból, hogy a megfelelő vezetői döntések előkészítéséhez korrekt adatok álljanak rendelkezésre, biztosítandó az igazságügyi alkalmazottak arányos terhelését. Erre egy munkateher-mérési munkacsoport felállítása is célszerű lehet, mely törvényszékünk valamennyi szervezeti egysége vonatkozásában folyamatosan biztosítaná a monitorozás lehetőségét. Fentiekhez kapcsolódva említem meg a Bv. csoport helyzetét, ahol 2020. április 1-től 5 fő dolgozik. Rövid távon megvalósítandó vezetői feladat a büntető kollégium vezető és a bv-bíró bevonásával egy szakmai konzultáció, melynek célja a csoport még hatékonyabb működésének elősegítése.

A 2020.04.01. napjával törvényi jogutódlással megszűnt Salgótarjáni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon dolgozó bírák és igazságügyi alkalmazottak foglalkoztatása megoldódott. Gyakorlatilag a nyugdíjba vonult 1 fő fizikai dolgozón és az áthelyezéssel a BKT-re átkerült 1 fő bírósági ügyintézőn és 2 fő igazságügyi tisztviselőn kívül 3 fő bíró, 2 fő igazságügyi tisztviselő, és 2 fő rendész a Balassagyarmati Törvényszéken, illetve a Salgótarjáni Járásbíróságon folytatja a munkáját.

Az emberi erőforrások optimalizálását szolgálja a beszédfelismerő (Globalspeech) szoftver és eszköz, mellyel kapcsolatban folyamatos cél és feladat a bírák motiválása; az igazságügyi alkalmazottak 2017. évben bevezetett bérrendezése és teljesítményértékelési rendszere, mellyel kapcsolatban folyamatos cél és feladat a szakmai proaktivitás, motiváltság és önreflexió erősítése; a 2017-ben a Vezetői Program keretében létrehozott, a tervezhető (nyugdíjba vonulás), illetve a váratlanul fellépő tartós távollétek kezelésére vonatkozó intézkedési terv.

V. A tárgyi feltételek biztosítása, azok optimális elosztása és a pénzügyi erőforrásokkal való gazdálkodás

A törvényszék gazdálkodása évek óta stabil, a biztonságos működéshez a pénzügyi források, a költségvetési támogatás és a bevételeink rendelkezésre állnak. Törvényszékünk költségvetési fő számai meghaladják az 1,7 milliárd forintot; bírósági épületeink alapterülete meghaladja a 11 ezer m²-t (a törvényszék „A” épülete 4685 m² – ebből 705 m² a főügyészség által használt terület, a „B” épület 1080 m², a Salgótarjáni Járásbíróság 4400 m², a Salgótarjáni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság épülete – Salgótarjáni Járásbíróság „B” épület 540 m², míg a Pásztói Járásbíróság 650 m² területű).

A Jablonszky program keretében, illetve más forrásból az OBH által biztosított fedezet alapján az elmúlt években több sikeres pályázattal a törvényszék bírósági épületei folyamatosan megújultak, megvalósult a törvényszék "A" épületének teljeskörű nyílászárócseréje közel 250.000.000.-Ft beruházási értékben. 2019-ben sikeresen pályáztunk a Jablonszky 8-as programban, a törvényszék „A” épületének elektromos felújítására 11.720.535.-Ft támogatást nyertünk el, mely a további tervek (klimatizálás) megvalósításához is szükséges. A törvényszék bírósági épületei közül egyedül a 2013-ban teljes felújításon és bővítésen átesett Salgótarjáni Járásbíróság rendelkezik klímaberendezéssel. A törvényszék "A" épületét érintően a tervezési munkálatok elkezdődtek, 2020. I. félévben a napelemek felszerelésének első üteme megtörtént. Folyamatos és rövid távú cél és feladat a klimatizáció megvalósítását biztosító pályázati lehetőségről a tájékozódás és a kapcsolattartás az Országos Bírósági Hivatallal. Hosszú távú cél és feladat valamennyi bírósági épület klímával való felszerelése megújuló energia felhasználását biztosító technológiával.

Az elmúlt években saját forrásból is rendszeresen jutott a kisebb volumenű, a dolgozók komfortérzetét növelő karbantartási, felújítási munkákra, az erre vonatkozó igények felmérése és a kisebb kivitelezések folyamatosak.

Az informatikai eszközök területén a törvényszék helyzete kifejezetten jónak mondható. 2018. novemberében a "Digitális Bíróság Projekt" keretében a központilag biztosított modern számítástechnikai eszközök kiosztásra kerültek. A Forti Client VPN, illetve a Coospace alkalmazásával a bírák bárhol és bármikor hozzáférnek a munkavégzéshez szükséges adatokhoz, szakmai anyagokhoz, a megújult Jogtár alkalmazáshoz. Biztosítottak az otthoni munkavégzés feltételei, ami a Covid-19 vírus okozta rendkívüli ítélkezési szünetben is hatékony volt.

További folyamatos és rövid távú cél és feladat, hogy az újonnan bírói kinevezést kapott kollégák, illetve a bírói tevékenységet végző titkár kollégák is rendelkezzenek korszerű mobil számítástechnikai eszközökkel. Ugyancsak már rövid távon szükséges lehet – a központi fejlesztésekhez igazodva - a bírói notebook-ok, a járásbírósági szerverek cseréje, a Via Videó Projekt további folytatása. Ezzel kapcsolatban rövid és hosszú távú cél és feladat, hogy minden bírósági épületben, majd azt követően igény szerint minden, vagy több tárgyalóban kialakításra kerüljenek végpontok. Ez a fejlesztés a távmeghallgatás szélesebb körű alkalmazását segítené, mely a költséghatékonysága mellett egyszerűsítheti a felek személyes és a tanúk meghallgatását is.

Saját források felhasználásával rövid és hosszú távú cél és feladat a törvényszéki, illetve járásbírósági szerverszobák kialakítása, a meglévők modernizálása, valamint az informatikus kollégák munkakörülményeinek javítása.

A pénzügyi erőforrásokkal való gazdálkodás területén folyamatos cél és feladat a jelentős költséggel járó fordítói, illetve tolmács kirendelések, és bűnjelkezelés költségeinek optimalizálása. Ennek megvalósítását segíti, hogy a bírák, titkárok rendelkezésére állnak az évente frissített fordítói-és tolmácsdíj adatok. Folyamatos a bírák figyelemfelhívása a bűnjelekről való lehetséges legkorábbi

- költség megtakarítást eredményező – rendelkezésre. Ugyancsak folyamatosan jelentős megtakarítást eredményezett az elmúlt években a bérmentesítő gépek használata Balassagyarmaton és Salgótarjánban. Az elektronikus térítvevény bevezetését követően, a teljes átállásig a használatuk folyamatos. Ugyancsak költséghatékony megoldás a fenti bíróságokon és a Pásztói Járásbíróságon a saját kézbesítők igénybevétele a hivatalos küldemények kézbesítése körében. Az elektronikus kapcsolattartás bővülésével a levélforgalom csökkenő tendenciát mutat, így folyamatos feladat ennek felmérése. Rövid távú cél és feladat a költséghatékonyság érdekében a saját kézbesítők munkarendjének, munkaidő beosztásának, munkaköri feladatainak felülvizsgálata. A központi igazgatás kezdeményezésére, más törvényszékek jó gyakorlatainak tapasztalatai alapján, a törvényszékünk ügyeleti-készenléti rendjének átszervezése megtörtént. Biztonsági kockázatként jelentkezik, ezért rövid, illetve hosszú távú cél és feladat a törvényszék elektronikus biztonsági védelmi rendszerének modernizálása, a Pásztói Járásbíróság épületének, valamint a Salgótarjáni Járásbíróság „B” épület felszerelése kamerarendszerrel (kívül-belül).

VI. A bírósági integritás

Az integritás mind a bírósági szervezet, mind a bírák és igazságügyi alkalmazottak befolyásmentes, feddhetetlen, a jogszabályi előírásoknak és az OBH elnöke által meghatározott célkitűzéseknek, elveknek való megfelelést, illetve a mindezeknek megfelelő szervezeten belüli és kívüli magatartást is jelenti.

1. Belső integritás

a.) Az igazgatás átláthatósága, a belső nyilvánosság

A bírósági rendszer működésére vonatkozó jogszabályi rendelkezésekről, az OBH elnökének szabályzatairól, egyedi feladatmeghatározásairól, a törvényszék elnökének helyi szabályzatairól, elnöki intézkedéseiről a bírósági dolgozók a törvényszék honlapján folyamatosan kapnak tájékoztatást, illetve azokat az igazgatási vezetők is rendszeresen ismertetik. Az utoljára 2016-ban aktualizált Szervezeti és Működési Szabályzat felülvizsgálatával kapcsolatos szakmai és igazgatási konzultációk folyamatban vannak, az egyeztetéseket követően várhatóan idén ősszel elkészül. Folyamatos és rövidtávú cél és feladat valamennyi helyi szabályzat, a hatályban lévő elnöki intézkedések áttekintése, a szükséges módosítások, korrekciók elvégzése, illetve minden olyan szabályzat meglétének ellenőrzése, mely a törvényes működésünk előfeltétele és alapja.

A belső kommunikáció főszabály szerint elektronikus alapú, az információkat a törvényszék Intránetes oldalán, illetve személyre szabottan az Outlook levelezőrendszeren keresztül osztja meg a törvényszék elnöke. Az egyes vezetői döntések, intézkedések, feladatmeghatározások személyes közlése általában a vezetői értekezleteken, előkészítést, javaslatok és vélemények bekérését követően írásban, illetve konkrét feladat, elnöki ügy esetében az érintettel való személyes megbeszélés útján történik. Ehhez kapcsolódóan folyamatos cél és feladat, hogy az igazgatási ellenőrzések szempontjai mindenki számára érthetőek és világosak legyenek. A belső nyilvánosság fontos része

az értekezleti rendszer. A negyedéves vezetői értekezleteken elhangzottokról, az elnöki döntések indokairól a kollégákat a szakmai és igazgatási vezetők tájékoztatják. Az átlátható igazgatást biztosítják a közérthető kommunikáció, a munkaterv, az értekezletek pontos napirendjének előzetes eljuttatása az előkészítő anyagokkal együtt. Ennek fontos része, és egyben folyamatos cél és feladat a Bírói Tanáccsal való korrekt kapcsolat: a feladatai ellátásához szükséges információk rendelkezésre bocsátása. Az igazgatás átláthatóságának fontos része továbbá a végrehajtás nyomon követése, a szakmai visszacsatolás, szükség esetén az utóellenőrzés.

b.) Bírák és igazságügyi alkalmazottak integritása

- Az ügyelosztási rendek - széleskörű előkészítés, a bírák, a Bírói Tanács véleményének, illetve az adott ügyszak kollégiumi véleményének beszerzését követően - megfelelően biztosítják a törvényes bíróhoz való alapjogot. Az ügyfelek számára is könnyen hozzáférhetők (a törvényszék honlapján, a bírósági épületek hirdetőtábláin is), közérthetően tartalmazzák az ügykiosztás rendjét és annak részletszabályait. Folyamatos cél és feladat az ügyelosztási rend aktualizálása.

- A kizárás intézménye alapvetően integritási kérdés, mind az ügyfelek irányába, mind a kollégák részéről. Az ügyfelek által kezdeményezett kizárás iránti bejelentések általában a bíró és a bíróság elfoglaltságára hivatkoznak, melyek nagy többsége alaptalan.

- A panaszok intézése az erre vonatkozó szabályzat alapján történik. Az alapos panaszok esetében az arányosság követelményének betartásával történik intézkedés az érintett kolléga felé, illetve a mulasztás pótlására. A panasz elintézése során fontos a közérthetőség: a panaszos számára egyértelmű és világos legyen panaszának elbírálása. A panaszok nagy többsége a bíróval/bírósággal szembeni bizalmatlanságra, a jogszabályok téves vagy hiányos ismeretére, illetve a pervesztes felek vagy eljárás alatt álló vagy elítélt terheltek személyes ellenszenvére vezethető vissza.

- A jogállási törvényekben írt összeférhetetlenségi eset az utóbbi években nem fordult elő törvényszékünkön; mentelmi jog felfüggesztésére nem került sor.
- A bírák és igazságügyi alkalmazottak fegyelmi helyzete jónak mondható, fegyelmi eljárás kezdeményezésére az utóbbi években nem volt szükség. 2018-ban egy esetben egy bíró, egy esetben egy igazságügyi alkalmazott lemondására tekintettel nem volt erre szükség. Elvértve fordult elő, hogy írásbeli figyelmeztetés volt szükséges igazságügyi alkalmazottakkal szemben, általában szóban is kezelhetők a kisebb mulasztások, fegyelmezetlenségek.
- A bírákat, igazságügyi alkalmazottakat írásbeli (panaszokban, perbeli beadványokban) ért verbális támadások előfordulnak, fizikai támadásra bírósági dolgozóval szemben nem került sor. Közvádas bűncselekmények esetén (pl. vádlottak egymás közti bántalmazása bírósági épületben) a rendőrségi bejelentésre sor kerül.

Az elmúlt években néhány alkalommal került sor (alaptalannak bizonyult) fenyegetésekre a bírák felé, ilyen esetekben a törvényszék vezetése a szükséges intézkedéseket a bírák védelmében haladéktalanul megtette.

Az utóbbi években a tárgyalótermi rendkívüli helyzetek kezelésére a központi képzések elérhetők. A tárgyalótermek előtti folyosói rend fenntartása a rendészet hatókörébe esik, folyamatos feladat az ő szakmai képzésük is. A bírósági épületeink detektoros beléptető kapuval rendelkeznek, a törvényszék „A” épülete és a Salgótarjáni Járásbíróság „A” épülete röntgensugaras csomagátvizsgáló készülékkel is. Az elmúlt években (2017-ben és 2018-ban) 3 bombariadó is akadályozta bíróságaink működését. Sajnos csak egy esetben (a 2018-as törvényszéki bombariadó esetében) sikerült a rendőrségnek az elkövetőt beazonosítani. Az esetek kapcsán tapasztalat, egyben rövid távú cél és feladat lehet az elkövető azonosítását megkönnyítő olyan telefonközpont(ok) kialakítása, amely az elkövető bejelentését rögzíti. Ez hasznos lehet a verbálisan, telefonon keresztül fenyegetők esetében is.

2. Külső integritás

a.) A közérdekből nyilvános adatok a törvényszék honlapján elérhetők, azok aktualizálása folyamatos feladat. Közérdekű adatigénylések elenyésző számban érkeztek, ezek teljesítése a feltételek fennállta esetén megtörténik.

b.) A törvényszék ellen indított perek döntő többségében a keresetlevél idézés kibocsátása nélkül elutasításra kerül. Az utóbbi években két esetben fordult elő részbeni marasztalásunk, egyik esetben a jogerős döntés ellen felülvizsgálati kérelemmel éltünk. 2019. év végén mindössze 1 db, 2020. június 30-án 2db olyan per volt folyamatban törvényszékünk ellen, amelyben önállóan láttuk el a perképviselőt. Az Országos Bírósági Hivatal általi képviseléssel 1 db perünk van folyamatban.

c.) A törvényszéken az integritási kockázatok felmérése, aktualizálása évente megtörténik. Az Állami Számvevőszék integritási kérdőíveit kitöltjük, a bírákat érintő integritási kérdőívek kitöltését szorgalmazzuk. Integritási bejelentésre 2017. évben egy, 2018. évben egy, 2019-ben két esetben került sor. A bejelentéseket bírák tették, tiltott ajándékozás tárgyában, melyre minden esetben a bíraktól függetlenül került sor. Az ajándékok visszaküldésre kerültek, amennyiben a küldő címe ismert volt, illetve ennek hiányában az iratok között kezeljük azokat a Szabályzat szerint, amennyiben megsemmisítésre nem kerülhet sor. Integritássértés egyik esetben sem volt. Integritási tárgyú képzésekre évente sor kerül. Folyamatos cél és feladat a szervezeti, a személyes és a kiberbiztonságtudatosság fejlesztése képzésekkel, igazgatási ellenőrzésekkel. 2020. május 1. napján hatályba lépett a törvényszék integrált kockázatkezelési rendjéről szóló 2020. El. II.B. 30.sz. szabályzat, amely alapján a hatályos jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően kerül sor a törvényszéken és bíróságain a kockázati tényezők meghatározására, azok értékelésére, az azokra adott válaszreakciókra, a kockázatok felülvizsgálatára.

VII. A bírósághoz való hozzáférés egyszerűsítése

Az elmúlt években részben a jogalkotás által, részben a központi igazgatás kezdeményezéséből számos olyan, bárki részére elérhető informatikai fejlesztés történt, illetve folyik jelenleg is, amely az ügyfélbarát és szolgáltató jelleget erősíti. Az elektronikus kapcsolattartás (E-per), az ügyfelek kényelmét szolgáló szolgáltatások (E-Panasz, Elektronikus tájékoztató és figyelmeztető rendszer, az Eljárás időtartam kalkulátor és a Bírósági Fizetési Portál), a Via Videó projekt, illetve a Digitális Bíróság Projekt mind-mind azt szolgálja, hogy a XXI. századi követelményeknek megfelelően az igazságszolgáltatás elérése idő-és költséghatékony, biztonságos, az informatika fejlődését kihasználva gyors és egyszerű legyen.

Folyamatos cél és feladat ezen változások adaptálása, népszerűsítése a bírósági rendszeren belül és azokról az ügyfelek tájékoztatása.

A bíróságokhoz való hozzáférést biztosítja az ügyfélszolgálat nap, az egykori ún. panasznap intézménye, melynek működtetését a Salgótarjáni, a Balassagyarmati és a Pásztói Járásbíróság titkárai és fogalmazói látják el. Rövidtávú célként megvalósíthatónak gondolom – informatikusok bevonásával - a törvényszék honlapján az „Ügyfélszolgálat” címszó alatt egy folyamatosan frissülő adatbázis létrehozását, hasonlóan az OBH nyomtatványokat tartalmazó linkjéhez, mivel sok Nógrád megyei jogkereső leendő ügyfél először a lakóhelyéhez legközelebbi járásbíróságon, majd a törvényszéken tájékozódik.

Az elmúlt években nagy hangsúlyt kapott az ügyfelekkel közvetlen kapcsolatba kerülő igazságügyi alkalmazottak (kezelőirodai dolgozók, rendészek) kommunikációs képzése. Három alkalommal 15 kolléga kapott képzést az asszertív kommunikációból, illetve a konfliktushelyzetek kezelési technikáiból.

A bírósági hozzáférés egyszerűsítése körében fontos kitérni a külső kommunikációra, a sajtókapcsolatokra. A Balassagyarmati Törvényszéken egy sajtószóvivő (bíró kolléga) és két sajtótitkár (bírósági titkárok) látja el ezen feladatokat, akik a közérdeklődésre számot tartó ügyek mellett a bíróságainkat érintő minden jelentősebb eseményről akár a honlapon, akár a médiában beszámolnak. Folyamatos feladat, hogy a közérdeklődésre számot tartó ügyeket tárgyaló bíró kollégák a közvetlen igazgatási vezetőik útján soron kívül tájékoztassák a sajtóval foglalkozó kollégákat.

VIII. A képzési rendszer fejlesztése; együttműködés a többi hivatásrenddel

Az utóbbi években kialakított új típusú képzések a bírák és igazságügyi alkalmazottak bevonásával kiválasztott szakmai területeken, témakörökben szerveződnek központi-központi, központi regionális / helyi és helyi kötelező és ajánlott képzési formákban. 2017-től a központi regionális és helyi képzéseket a MIA mellett a Fővárosi Ítéltábla is koordinálja a Fővárosi Törvényszék és a Budapest Környéki Törvényszék bevonásával. Az utóbbi 2 évben a kötelező (helyben megszervezett) képzések az új eljárási kódexekre koncentráltak.

Az e-learning tananyag a Coospace felületen folyamatosan rendelkezésre áll a bírának, bírósági titkároknak, fogalmazóknak, illetve azokat a szakmai vezetők is eljuttatják az érintettekhez. 2019-es újítás - a központi képzésekre való jelentkezés rendszerének megváltozása okán - a kepzesgy@balassagyarmatit.birosag.hu önálló e-mail cím létrehozása. Az évente elkészítendő oktatási-képzési terv összeállítását illetően mind a szakmai vezetők, mind az igazgatási vezetők és rajtuk keresztül a bírák és igazságügyi alkalmazottak javaslatai alapján kerülnek meghatározásra azok a helyi képzések, melyek a helyben felmerült problémák megvitatásával hatékonyan segítik az ítélkező tevékenységet. A fogalmazók joggyakorlati beosztására is a fogalmazó és közvetlen vezetője bevonásával kerül sor. Rövid távú cél és feladat annak megvalósítása, hogy a fogalmazók instruktoraik évente legalább egyszer a tapasztalataikat a fogalmazók bevonásával megvitassák, annak érdekében, hogy a fogalmazók a leghatékonyabb segítséget kapják a bírói életpályára való felkészüléshez. Az újonnan a bírósági rendszerbe lépő igazságügyi alkalmazottak számára évek óta zökkenőmentes a BÜSZ oktatás és vizsga, melyeken a fogalmazók is részt vesznek. A bírák szakmai fejlődésében új lehetőség a Werbőczy-program kiterjesztése (Werbőczy Universitas), melynek keretén belül támogatást kapnak egyes szakjogász végzettségek megszerzéséhez. A program keretében 2019. szeptemberében két bíró kolléga kezdte meg szakjogászai tanulmányait. A Covid-19 új típusú vírus okozta rendkívüli helyzetből adódóan is fontos az online (Skype) oktatás fejlesztése. Elnökhelyettesként, az oktatásfelelősi feladatok végzése körében, a szakmai gyakorlati tudás gyarapítását, elmélyítését szolgáló képzések fejlesztését tartom fő célkitűzésnek, mivel személyes tapasztalataim szerint ezek hatékonyan segítik az időszerű és magas szakmai színvonalú ítélkezést.

Nógrád megyében hagyományosan kiváló a hivatásrendekkel való együttműködés, mind civilisztikai, mind büntető ügyszakban. A Nógrád Megyei Főügyészség, a Nógrád Megyei Rendőr-főkapitányság és a Nógrád Megyei Ügyvédi Kamara képviselői rendszeresen részt vesznek a Büntető Kollégium ülésein. 2018-2019-ben az elektronikus kapcsolattartás körében több ízben volt egyeztetés az ügyészséggel és a rendőrséggel. A Balassagyarmati Fegyház és Börtön együttműködő partnerünk a Nyitott Bíróságok Programban, 2018-ban a kártalanítás témakörében tartott szakmai tanácskozáson is részt vett a bv. intézet. 2019 áprilisában a pártfogó felügyelet intézményével kapcsolatban került sor közös tanácskozásra a bv. intézet képviselőivel, a főügyészség ügyészeivel, valamint a Nógrád Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Igazságügyi Osztályának szinte valamennyi pártfogó felügyelőjével. Az idén nyugállományba vonuló cégbíránk évek óta előadást tart az ügyvédek, illetve érdeklődő egyéb hivatásrendek részére cégeljárás kérdésekben. A civilszervezetek részére rendszeresen Civil Nap megtartására került sor az elmúlt években. A bv. intézet, illetve a Nógrád Megyei Rendőr-főkapitányság évértekelő állománygyűlésein képviseltetjük magunkat, illetve évente a rendőrség és a főügyészség képviselőivel szakmai egyeztető értekezleten veszünk részt. Az összbírói értekezletet követően valamennyi hivatásrend képviselője részére részletes tájékoztatást tart a törvényszék elnöke az elért eredményekről, az elmúlt év eseményeiről. Folyamatos cél és feladat a hivatásrendekkel, továbbá a lengyelországi Krosnói Kerületi Bírósággal fennálló jó kapcsolat jövőbeni fenntartása is.

IX. Összegzés

A pályaművem bevezetéséből hadd emeljem ki azt a gondolatot, miszerint a Balassagyarmati Törvényszék elnöke részéről megfogalmazott, a bírósági szervezet egészét érintő stratégiai célokhoz igazodó, és a helyi sajátosságokat is figyelembe vevő, az esetleges központi szervezet fejlesztési és szervezet menedzselési súlypontváltások szerint aktualizálható, folyamatosan megvalósítandó, valamint rövid és hosszú távú valamennyi szakmai és igazgatási terv megvalósulását legjobb tudásom szerint kívánom támogatni. Jelen összegzésben azokat tételesen megismételni nem kívánom, mivel a stratégiai célokhoz igazodó egyes fejezeteken belül nevesítettem folyamatos, rövid, és hosszú távú célokat és feladatokat, illetve azokhoz írtam olyan javaslatokat, melyekkel a személyes ítélkezési, illetve igazgatási tapasztalataim alapján továbbra is mind tárgyaló bíróként, és a pályázat kedvező elbírálása esetén, mind elnökhelyettesként segíteni kívánom azok megvalósítását.

Záró gondolatként ismét szeretném hangsúlyozni, hogy az elkülönült hatalmi ággént is működő professzionális bíráskodásnak alapvetően a szakszerű, időszerű és megalapozott igazságszolgáltatási munkáról kell szólnia. A bírósági rendszernek ez az elsődleges, és a bírói eskü szövegére is visszautalva, tradicionális társadalmi szerepvállalása. Elnökhelyettesként a legjobb tudásom szerint abban kívánom támogatni a Balassagyarmati Törvényszéken dolgozó jogi és nem jogi végzettségű kollégákat, hogy a maguk helyén, a maguk munkakörében a feladataikat nyugodt munkahelyi légkörben, minél komfortosabb és modernebb munkakörülmények között továbbra is hatékonyan, magas szakmai színvonalon tudják végezni, és a Balassagyarmati Törvényszék megbecsült tagjainak is érezzék magukat.

Ehhez kérem a Tisztelt Kollégák és az Országos Bírósági Hivatal Elnökének megtisztelő bizalmát és támogatását.

Balassagyarmat, 2020. augusztus 18.

Dr. Virágos Zoltán
a Balassagyarmati Törvényszék
tanácselnöke

